

Komisja Europejska, Ministerstwo Zdrowia i Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie będą w tym roku wspólnie propagować wiedzę na temat roli i zalet badań przesiewowych w kierunku raka. Organizowana wspólnie akcja informacyjna #GetScreenedEU ma za zadanie przybliżyć mieszkańcom Polski – przede wszystkim kobietom – problematykę badań przesiewowych i zachęcić do aktywnego dbania o zdrowie.

Z danych Krajowego Rejestru Nowotworów wynika, że w ostatnich latach w Polsce rejestrowano rocznie około 180 tys. nowych przypadków nowotworów. Wśród Polek najczęściej diagnozuje się raka piersi, który stanowi 24% wszystkich zachorowań. Wczesne rozpoznanie nowotworu wciąż jest istotnym wyzwaniem, ponieważ liczba osób korzystających w Polsce z programów badań przesiewowych jest niższa od średniej europejskiej. Nie inaczej jest w przypadku raka szyjki macicy. W 2022 roku zapadalność na ten rodzaj nowotworu w Polsce (11 przypadków na 100 tys. kobiet) przekraczała średnią w Europie o ponad 10% (9 na 100 tys.). Udział kobiet kwalifikujących się do narodowego programu badań przesiewowych w kierunku raka szyjki macicy w badaniach tego rodzaju jest najniższy w całej Unii Europejskiej.

Unia Europejska dąży do tego, by do końca 2025 roku 90% populacji kwalifikującej się do badań przesiewowych w kierunku raka piersi i raka szyjki macicy uzyskało dostęp do tego rodzaju badań. Choć osiągnięcie tego celu może się obecnie wydawać mało realne w przypadku Polski, nadeszła pora na wspólne zintensyfikowane działanie.

Projekt #GetScreenedEU ma zachęcać do dbania o własne zdrowie i wykonywania profilaktycznych badań onkologicznych. W Polsce kampania jest skierowana głównie do kobiet w wieku od 40 do 60 lat, które z różnych powodów – takich jak dochody, poziom wykształcenia czy miejsce zamieszkania – rzadziej korzystają z badań przesiewowych.

Jak wziąć udział w kampanii?

- Odwiedź stronę kampanii #GetScreenedEU (Kampania na rzecz badań przesiewowych – europa.eu) i dowiedz się, jak Unia Europejska działa na rzecz walki z rakiem oraz jak wyglądają badania przesiewowe w Twoim kraju.
- Włącz się w promocję kampanii: używaj hashtagów #GetScreenedEU i #EUCancerPlan.
- Wypatruj plakatów kampanii, które w nadchodzących tygodniach pojawią się w kluczowych lokalizacjach.
- Zwróć uwagę na spot kampanii w telewizji, mediach społecznościowych i serwisie YouTube.
- Śledź influencerów uczestniczących w akcji badań przesiewowych.
- Wysłuchaj naszej reklamy na antenie Radia Plus, Audytorium 17, Programu 1 i 2 Polskiego Radia oraz Polskiego Radia 24.
- Bądź na bieżąco – obserwuj ogólnoeuropejską kampanię na Facebooku i YouTube.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE: WCZESNE ROZPOZNANIE RAKA RATUJE ŻYCIE

- W 2020 roku nowotwór zdiagnozowano u ok. 2,7 mln mieszkańców UE, a w wyniku choroby zmarło ponad 1,3 mln osób.
- Badania przesiewowe umożliwiają wczesne rozpoznanie, co zwiększa szanse na skuteczne leczenie, ratuje życie, a także poprawia jego jakość.
- Raka łatwiej leczyć, jeśli zostanie rozpoznany na wczesnym etapie. Badania przesiewowe to

zazwyczaj proste, rutynowe testy, które zajmują tylko kilka minut.

Rak piersi w Polsce

- W 2022 roku rak piersi stanowił 12,5% wszystkich nowo rozpoznanych nowotworów w UE i 26% wszystkich rozpoznań u kobiet. To główna przyczyna zgonów wśród kobiet chorych na nowotwór w Europie, w Polsce jest nią rak płuca (18%).
- W 2022 roku jedynie 37% Polek kwalifikujących się do mammografii przystąpiło do takiego badania – to mniej niż średnia europejska, która wynosi 49,4% (dla 25 krajów objętych badaniem).
- W 2022 roku rak piersi odpowiadał za 26% wszystkich nowych przypadków nowotworów stwierdzonych u kobiet w Polsce. W 2022 roku stanowił przyczynę aż 15% wszystkich zgonów z powodu nowotworów wśród kobiet.
- Wskaźnik przeżycia w przypadku wczesnego rozpoznania raka piersi przekracza 90% (dane WHO).

Jak wykonać badania w Polsce

- W Polsce bezpłatne badania mammograficzne mogą wykonać wszystkie kobiety w wieku od 45 do 74 lat.
- Nie jest wymagane skierowanie – wystarczy udać się do placówki wykonującej badania lub skorzystać z mammobusu, który dociera nawet do najbardziej odległych zakątków kraju.
- Więcej informacji na ten temat można znaleźć na stronie: www.gov.pl/web/zdrowie/program-profilaktyki-raka-piersi-mammografia

Rak szyjki macicy w Polsce

- Rak szyjki macicy to ósmy najczęściej występujący nowotwór u kobiet w Polsce – stanowi ponad 2,5% wszystkich nowotworów u kobiet. Każdego roku diagnozowany jest u prawie 2200 kobiet, z których niemal 1400 umiera.
- W 2023 roku w badaniach przesiewowych w kierunku raka szyjki macicy realizowanych w ramach powszechnych programów wzięło udział zaledwie 11% kobiet kwalifikujących się do takich badań.

Jak wykonać badania w Polsce

- W Polsce funkcjonuje narodowy program profilaktyki raka szyjki macicy, który raz na trzy lata oferuje bezpłatne badanie cytologiczne kobietom w wieku od 25 do 64 lat.
- Udział w programie nie wymaga skierowania – wystarczy skontaktować z placówką, która realizuje etap podstawowy programu profilaktyki raka szyjki macicy lub zapytać swojego ginekologa lub położną.
- Więcej informacji można znaleźć na stronie: pacjent.gov.pl/program-profilaktyczny/profilaktyka-raka-szyjki-macicy

Działania UE w walce z rakiem

- W ramach europejskiego planu walki z rakiem Unia Europejska działa na rzecz profilaktyki,

wczesnego rozpoznawania, leczenia, opieki oraz jakości życia po rozpoznaniu nowotworu.

- Plan obejmuje m.in. wsparcie działań państw członkowskich na rzecz równego dostępu do badań przesiewowych. Unia Europejska dąży do tego, aby do 2025 roku 90% populacji UE kwalifikującej się do badań przesiewowych w kierunku raka piersi, raka szyjki macicy oraz raka jelita grubego uzyskało dostęp do takich badań.
- Unia Europejska zaktualizowała niedawno zalecenia i wytyczne dotyczące rutynowych badań przesiewowych w kierunku określonych schorzeń, tak aby objęły więcej osób i rodzajów nowotworów.
- W ramach europejskiego planu walki z rakiem Komisja Europejska prowadzi działania dotyczące każdego etapu choroby nowotworowej – od profilaktyki i wczesnego rozpoznania po leczenie i poprawę jakości życia pacjentów w całej Unii Europejskiej.

Źródło: IP